

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Koponen, Tanja Cecilia			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Odottamista vai jonottamista? : Palveluasumisen sijoitusjärjestelmän tarkastelu ikäihmisen, omaisen ja työntekijän näkökulmista			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalityö			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2006-12-11	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 96 s., 3 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tämän pro gradu -tutkielman tarkoituksena oli tarkastella Helsingin kaupungin palveluasumiseen jonottavien ikäihmisten ja heidän omaistensa kokemuksia odottamiseen liittyen. Tutkin jonossa olemista myös järjestelmän näkökulmasta. Mielenkiintoni kohdistui siihen, miten kyseinen ilmiö konstruoitui vanhustenhuollon muuttuvassa kentässä ja miten ilmiö näyttäytyi eri osapuolten (ikäihminen, omainen, SAS-sijoittaja) kontekstissa.</p> <p>Vanhustenhuollon tavoitteena on, että 90 % ikäihmisistä asuu omassa kodissa laadukkaasti ja turvallisesti. Kiinnostukseni kohteena oli se, miksi ikäihmiset jonottavat palveluasumiseen, vaikka kodin tulisi olla ensisijainen paikka heidän asumiselleen. Tutkimukseni ensisijaisena kohderyhmänä olivat omassa kodissaan asuvat yli 65-vuotiaat, jotka ovat hakeneet joko omasta tai jonkin toisen tahon toimesta palveluasumis-paikkaa Helsingissä. Lisäksi ilmiön hahmottamiseksi haastattelin ikäihmisten omaisia ja jonojen hallinnoinnista vastaavaa työntekijää SAS-sijoittajaa. Tutkimuksen kohderyhmän yhteinen nimittävä tekijä oli kotihoidon asiakkuus. Tutkimusmenetelmänä oli teemahaastattelu. Teoreettinen lähtökohtana tarkastelen ikääntymisen aiheuttamia toimintakyvyn muutoksia, elämänhallintaa ja vanhuspalveluja. Palveluasumiseen jonottamisen syitä olivat muistihäiriöt, yksinäisyys ja puutteellinen asuintaso. Aloite palveluasumispaikan hakemisesta oli tullut omaiselta ja kotihoitotiimin jäseniltä. Ikäihmisen itsensä ääni ei juuri prosessissa kuulunut. Toiveet ja tarpeet ilmaisevat ikäihmisen puolesta lähinnä omaiset. Palveluasumiseen jonotetaan omassa kodissa suhteellisen pitkiä aikoja. Haastattelemi ikäihmiset olivat jonottaneet yli puoli vuotta ja kenenkään kohdalla ei palveluasumiseen muuttamisesta ollut tietoa. Neljä haastattelemaani ikäihmistä ei tiedostanut olevansa palveluasumisjonossa.</p> <p>Tutkimustuloksissa korostui kodin merkitys ensisijaisena asuinpaikkana. Toisaalta tuli esille näkökulma, jonka mukaan koti voi olla pahimmillaan myös ansa tai vankila. Osa haastateltavista koki tilanteen ahdistavaksi ja voimavaroja kuormittavaksi tekijäksi. He olisivat toivoneet kaupungin osalta pikaisia toimenpiteitä.</p> <p>Tutkimuksen tulosten mukaan näyttäisi, ettei Helsingin kaupungilla kyetä vastaamaan ikäihmisten palveluasumisen tarpeisiin. Etenkin dementiaaikoja on liian vähän ja sen lisäksi rajalliset resurssit lääkäreiden ja sosiaalityöntekijöiden osalta aiheuttavat sen, ettei jonossa olevien ikäihmisten tilanteita ehditä kartoittamaan.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords ikäntyminen vanhustenhuolto vanhustyö elämänhallinta elämänlaatu asumispalvelut palveluasunnot omaiset			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			